

hænge af den Mands Dygtighed, til hvem man betror sig, det kan i disse Tilfælde gjælde Memesfeliv, det kan gjælde hele Ens Bæstard og borgerlige Væ, ja det kan endog gjælde Ens aandelige Vel, og i saadanne Tilfælde udtræves der en særlig Bæstjærmelse. Den anden Grund, man har anført for slige Indskrænkninger, er den, at det ved disse Leiligheder sædvanligvis er meget vanskeligt for den, som skal anvende Vedkommendes Gjølp, at kunne fælde en virkelig begrundet Dom om, hvorvidt den Mand, han vil benytte, er sin Opgave værdig. Man maa derfor have visse andre Garantier, og da navnlig den, at han veed, at Vedkommende har erhvervet sig de fornødne Kundskaber, hvilket han har bevist for en Myndighed, som forstaaer at bedømme dem, inden det kan tilstedes ham at anvende dem. Man er gaaet ud fra, at den, der vil betro en Skipper sit Liv eller sit Gods, ikke kan have tilstrækkelige Midler til at bedømme, om Skipperen er en dygtig Mand, der i Almindelighed forstaaer sin Kunst, og derfor forlange vi, at han skal bevise det. Det Samme forlanges af en Sagfører, idet mangfoldige Mennesker ville være ude af Stand til at bedømme, hvorvidt den Vedkommende er en dygtig Sagfører; derfor maa man forlange, at han paa en eller anden Maane har bevist, at han har de fornødne Kundskaber i saa Henseende. Endelig gjælder det Samme om de Oeffnelige, og disse Grunde have da fornemmelig medført, at man har tilliet sig anderledes med Hensyn til disse Bedrifter end med Hensyn til den øvrige borgerlige Næring. Spørgsmaalet er nu dette, hvorvidt disse to Bevæggrunde ere tilstede med Hensyn til Lægevirkomheden, og jeg maa da for mit Vedkommende erklære, at jeg ikke skjønner rettere, end at de begge i høieste Grad ere tilstede. Naar en Syggs Liv og Helbred betros til en anden Mands Omhu, er det ganske klart, at det gjælder en af de største timelige Interesser, der kunne betros Andenmand, og en Veittagelse paa Grund af Udygtighed i saa Henseende er i det Mindste ligesaa betænkelig her, som hvor der er Tale om at betro sig til en Sagfører eller en Skipper; dette tror jeg, Alle ville indrømme. Med Hensyn til det andet Punkt, nemlig Vanskeligheden ved at bedømme, hvorvidt en Mand er det Øver værdig, har paatager sig, drifter jeg mig til at paastaa, at Vedømmelsen i det Mindste er ligesaa vanskelig med Hensyn til Læger som med Hensyn til nogen af de andre Klasser, jeg har tilladt mig at nævne. Jeg støtter mig her, mine Herrer, til en meget langvarig og dybtgaaende Overveelse; thi jeg kan sige, at jeg største Delen af mit Liv og i mine kraftigste Aar har været sysselsat med Opgaver og Overveelser, der gribe ind i det Hovedspørgsmaal, som jeg her har tilladt mig at fremhæve. Jeg er for mit Vedkommende aldeles uvilksom kommen til det Resultat, at det er en af de allervanskeligste

Opgaver at bedømme, hvorvidt en Læge ved sin Behandling af en Syg har udøvet nogen virkelig og nogen virksom Indflydelse med Hensyn til hans Helbredelse. Dette er netop Opgaven, men Folk, der ikke have haadt Leilighed til særlig at gjøre dette Spørgsmaal til Gjenstand for Overveelse, ville meget vanskeligt være i Stand til at have nogen som helst Mening derom. De blive vildlede af det, som viser sig for dem, nemlig at en Mand, der er syg, bliver behandlet paa en vis Maade og derefter kommer sig. Folk ere i Almindelighed meget tilbøjelige til deraf at slutte, at Manden er kommen sig netop paa Grund af Behandlingen; men, mine Herrer, det er dog ganske vist, og det er Noget, Alle vide, at der er en stor Mængde Sygdomme, som helbredes blot ved Naturens egen lægende Kraft. For den, der ikke nøie kender til Sygdommen, men staar udenfor, er det umuligt at have nogen Mening om, hvorvidt den Behandling, som er bleven anvendt, virkelig har helbredet den Vedkommende, eller om han vilde være kommen sig uden den. Det er det, som vildleder Folk i Almindelighed, idet de tro uden Videre at kunne drage en Slutning, medens man i Virkeligheden maa anvende den allervanskeligste og alvorligste Overveelse for at kunne bedømme, hvorvidt noget Saadant, som man forestiller sig, virkelig har fundet Sted i det enkelte givne Tilfælde. Netop fordi det Samme gjælder med Hensyn til Lægerne — og jeg tør sige i en forstærket Grad — som med Hensyn til de andre af mig nævnte Bedrifter, nemlig at det næsten er umuligt at fælde en Dom i saa Henseende for den, der ikke har gjort den Slags Spørgsmaal til sin særlige Opgave, er det, jeg tror at turde sige, at begge de Sjælnemærker, der adskille disse Næringer fra de sædvanlige frie Næringer, ere tilstede her, og at der altsaa ikke er tilstrækkelig Anledning til at gjøre nogen Undtagelse for Lægerne Vedkommende, men at man vebbliwende bør stille den Fordring, som i og for sig synes at være saa saare naturlig, nemlig at den, der vil behandle sine Medmennesker i Sygdomstilfælde, skal kende det menneskelige Legeme, de Sygdomme, det er undertastet, og de Midler, man skal anvende imod disse Sygdomme. Denne Fordring maa stilles til den, som man skal kunne betro at behandle sine Medborgere i Sygdomstilfælde, og det er en Fordring, der ikke, saavidt jeg skjønner, kan eftergives uden stor Skade for det hele Samsund. — Thingets ærede Medlemmer ville altsaa se, af hvilke Grunde jeg ikke kan anerkende det foreliggende Forslag som et saadant, der bør have Thingets Samtykke; men jeg vil tillstaa, at der desuden er endnu en meget væsentlig Grund, som jeg ikke bør tilbageholde. Selv om jeg nemlig vilde stille mig paa det Standpunkt, at jeg vilde anse det for ønskeligt, at der blev givet noget større Frihed med Hensyn til Udøvelsen af Lægevirkomheden, end der nu bestaar, vilde jeg dog